

Oponentský posudek na bakalářskou práci Kateřiny Slezákové Faust a Job's.

Písemná část bakalářské práce se zabývá reflexí přípravy a vzniku bakalářské inscenace vycházející z Goethova Fausta. V teoretické části si Kateřina prostřednictvím rozbor především postavy Fausta a motivů, které ji tvoří, formuluje klíčová témata, jimiž by bylo možné zabývat se v jevištní realizaci; srovnává příběh a postavu Fausta s příběhem a postavou biblického Joba i „novodobého“ věčného hledače Steva Jobse; příklad posledně jmenovaného vůbec nepůsobí násilně, jak by se zpočátku mohlo zdát, protože právě skrze jeho příběh přibližuje Faustův osud jako stále aktuální, jak dokládá i kapitola „Faust a konzumní společnost“. (V části věnované historii Fausta se vloudil patrně překlep: „skutečný“ Johann G. Faust nežil na přelomu 16. a 17., ale 15. a 16. století – snad 1480–1540.)

V další části práce se diplomantce podařilo velmi přesvědčivě, lapidárně a přitom plasticky popsat vznik inscenace od výběru situací a výběru představitelů s ohledem na to, jaké motivy jsou obsaženy v postavách, přes „vývoj“ scénáře až k jeho jevištní podobě. Základ práce tvořila konkretizace příběhu skrze „vyostřené konflikty“. Spolu s režisérem tak dospěli k sérii „zkoušek“, jimiž chtěli provést své hrdiny. Takto zvolený „klíč“ pak zdůvodnil úpravy jednotlivých situací. Záznam zkoušení je cenným svědectvím o tom, že dobrá příprava, jejímž podkladem je vědomí souvislostí, dovoluje orientovat se a pružně reagovat na všechny změny v průběhu „vzniku inscenace“, kterou všichni zúčastnění, jak vyplývá z popisu, skutečně vytvářeli společně a průběžně: herci vycházeli při tvorbě postav ze znalostí celého prvního dílu Fausta, takže poté při redukci, resp. výběru jednotlivých scén „dobře chápali souvislosti a motivace svých postav“. Původní záměr i závěrečné vyznění – odlišující se od Goetha – o něž inscenátorům šlo, totiž že „postavy se nevyhnuly svému údělu, který je zákonitým důsledkem jejich vlastních rozhodnutí“, se prokázaly jako jevištně velmi nosné a působivé. Z epické básně se podařilo vyloupnout drama. – Že tomu tak opravdu bylo, potvrdila sama inscenace, která pro mne byla opravdovým zážitkem – dodnes si pamatuji některé momenty i celkovou atmosféru.

Práce je napsaná přehledně a kultivovaně a je příslibem pro další úspěšné studium diplomantky. Proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením co možná nejlepším.

Vzhledem k tomu, že nemohu být přítomna při obhajobě, nenavrhuji doplňující otázky, ale pokud by Kateřina chtěla, mohla by se vyjádřit, zda by dnes uvažovala o uvedení hry Václava Havla Pokoušení – nebo jiného „českého“ faustovského námětu.

Zuzana Sílová